

Міністерство освіти і науки України
Рівненська обласна державна адміністрація
Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Національний університет “Острозька академія”
Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет

*Присвячується 15-річчю художньо-
педагогічного факультету*

**«ДУХОВНО-ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТУДЕНТСЬКОЇ
МОЛОДІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ»**

*Матеріали III Всеукраїнської науково-
методичної конференції*

18-20 травня 2006 року

Рівне – 2006

ББК 74.58+8840
УДК 379.82

«Духовно-творчий потенціал студентської молоді: психолого-педагогічні проблеми формування та реалізації»: Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції 18-20 травня 2006 року. – Рівне: РДГУ, 2006. – 204 с.

Редакційна колегія:

Руслан Постолюський – ректор Рівненського державного гуманітарного університету, Заслужений діяч науки і техніки, професор;
Владислав Вербець – професор, декан художньо-педагогічного факультету;
Андрій Сяський – професор, проректор з наукової роботи;
Анатолій Воробйов – професор, проректор з навчальної роботи;
Степан Шевчук – професор, директор Інституту мистецтв, зав. кафедри українознавства художньо-педагогічного факультету;
Володимир Виткалов – професор, зав. кафедри культурології художньо-педагогічного факультету;
Володимир Годовський – професор, зав. кафедри хореографії художньо-педагогічного факультету;
Володимир Богатирьов – доцент, зав. кафедри театральної режисури художньо-педагогічного факультету;
Микола Новоселецький – професор, декан факультету з довузівської підготовки, післядипломної і регіональної освіти;
Марина Малиняк – диспетчер деканату художньо-педагогічного факультету

Відповідальний за випуск – **Владислав Вербець**

Рекомендовано до друку Вченою Радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 11 від 30.06.2006 р.)

ISBN 966-7631-96-1

©Рівненський державний гуманітарний університет

ТАНЕЦЬ ЯК ФЕНОМЕН ДУХОВНОСТІ ТРАДИЦІЙНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ОБРЯДОВОЇ КУЛЬТУРИ

Український народ здавна славився яскравим народним мистецтвом, яке відображало багатогранне життя суспільства, його сімейні традиції та обряди, втілювало ідеали і прагнення людини. Кожна визначна подія в житті громади чи сім'ї, за традицією, перетворювалась у свято, на якому виконували пісні, танці, інструментальну музику. Таких подій у житті людини було дуже багато. Зважаючи на обсяги публікації, необхідно зупинитися на деяких традиційних обрядових дійствах, у яких танець мав актуальне значення і репрезентував вплив духовної культури українського народу.

У давнину наповесні, як тільки забринить у небі чарівна пісня жайворонка, дівчата гуртом виходили на околицю села чи міста і піснями, які називають веснянками, гаївками чи гаїлками, “закликали весну”. Уславляючи прихід весни, дівчата у своїх піснях-веснянках опоетизовували природу, уявляли її в образі людини, яка несла їм радість і щастя. Навесні, коли земля вкривалася зеленим килимом, квітчалася рясом, пролісками, фіалками та іншими барвистими весняними квітами, молодь усе своє дозвілля проводила на природі. У той період року здебільшого дівчата – іноді разом з хлопцями – виконували так звані танки (їх називають хороводами). Незважаючи на те, що хороводи є природним продовженням веснянок, за характером виконання вони істотно від них відрізнялися, бо пісенні мелодії супроводжувалися відповідними рухами, жестами та мімікою [293,296].

Хороводи – це та первісна форма народного танцювального мистецтва, яке збереглося і дійшло до наших днів. Це весняні хороводи – “Подольночка”, “Перепілка”, “Мак”, “Просо”, “Король”, “Нелюб”, “Кривий танець”, “Горобець” та багато інших [81,254]. Серед них були й такі, що за характером нагадували ігри та розваги, зокрема хоровод “Нелюб” [81,254]. Тому й не дивно, що молодь і діти поряд з виконанням хороводів влаштовували різні ігри та розваги: довгу лозу, тісну бабу, хрещик, квач.

Найпоетичнішим святом, яке широко відзначалося на Україні, слід вважати Івана Купала (Купайла) [409,411]. Починалося воно в ніч на 24 червня. До цього свята молодь заздалегідь старанно готувалася: робили опудало, готували деревця (називали їх “Мареною” або “Купалом”), плели з живих квітів вінки, збирали хмиз, готували кулі соломи на вогнище. Вечері, коли за обрієм ховалося сонце, а на небі з'являлися діаманти зірок, молодь збиралася на умовному місці (здебільшого недалеко від річки, на узліссі чи в гаю) і навколо “марени” починали водити хоровод. Основною темою цих хороводів є кохання. На відміну від весняного циклу хороводів, на свято Купала їх виконують дівчата й хлопці разом. Обов'язково розкладається велике вогнище, через яке стрибають дівчата і хлопці поодиночі або в парі.

Ті хороводи, які виконувала молодь на свято Купала, відзначаються однією важливою особливістю, а саме: водили ці хороводи навколо марени або вогнища. Ця, на перший погляд незначна, деталь надає їм специфічного національного колориту, яскраво підкреслює їхню поетичну сторону. Відомо також і те, що молодь охоче стрибала через вогнище. Звичайно, далекі наші предки цій дії надавали особливого духовного обрядового значення. Так, вважалося, що коли дівчина і хлопець, які кохаються, узявшись за руки, стрибають у парі через вогнище і їхні руки залишаються з'єднаними, то вони, побравшись, усе життя проживуть разом.

Часто на свято Купала молодь запрошувала музик-виконавців на народних інструментах, які на скрипці, цимбалах, сопілці, окремо взятих чи в ансамблі разом з бубнами, супроводжували пісенну мелодію. Жвавіше вився хореографічний малюнок танка, зручніше і легше ставало співати його учасникам. Але найвеселіше проводила молодь решту свята в танцях, які відбувалися після хороводів. Весело щебетала скрипка, якій вторила басоля. Завзято вистукував бубон... У нічній темряві, над долиною, з якої виднілося вогнище, лунала мелодія гопака чи козачка, хтось підспівував трендичку. В танці кружляла молодь. Чути було веселий сміх, жарти, дотепні слівця... молодь веселилася до світанку [45,170].

Тут важливо зазначити, що колись із давніх-давен, веснянки й хороводи мали обрядове значення і, за традицією, яка склалася віками, виконувались у відповідну пору року. Першим відчутним порушенням цих традицій було виконання побутових танців: гопаків, козачків, трендичок, коломийок у супроводі інструментальної музики. Вкраплення побутових танців в обряд поступово змінювали його початковий духовний зміст. Обрядова церемонія, художні засоби, твори, які входили до репертуару, залишались у пам'яті народу як невід'ємна частина видовища, так, зокрема, почали розглядатись народом “марена” – вогнища, навколо яких співали пісень, водили хороводи, танцювали.

Після свята Купала музика замовкала. Наближалася гаряча пора жнив. Усі люди, навіть малі й старі, виходили на поле, де робота кипіла від сходу сонця до смерканя. Урочисто жнуть сніп, плетуть вінок із колосків та польових квітів, яким вшановують одну з дівчат. Уся церемонія супроводжується спеціальними піснями. Потому всі, хто був на жнивах, вишиковуються в колону або стають у гурт. В голову колони стає дівчина, увітчана вінком (її називають царівною). Процесія прямує в село. Далеко лунають гучні пісні. Серед них важливе місце займають триндички, яких співали до танцю. Багато з учасників колони йдуть у танок. Це був лише початок традиційного свята, яке називають обжинками. Далі воно перетворювалося в банкет і масові гуляння, на яких досхочу співали, танцювали.

Незмінними учасниками цих банкетів та масових гулянь були народні інструментальні ансамблі, що виконували здебільшого музику до танців. У народному святі обжинок можна спостерігати органічне поєднання

елементів обрядовості з народним побутом, де народна художня творчість (пісні, танці, інструментальна музика) є тією ланкою, яка об'єднує їхній духовний зміст у єдине ціле [150,175].

Восени традиційно був час одружень, час коли молоді люди створювали сім'ї. До цієї радісної події в житті людини готувалися заздалегідь, бо весільний обряд – один із найскладніших. Він складається зі сватання, заручин, гільця, короваю та самого весілля. На весілля визначаються спеціальні люди, що відповідають за проведення цього обряду. Центральними особами весілля, звичайно, є молода й молодий, а також їхні батьки. Для виконання усталених обрядів призначалися старости, дружки, світилки, бояри, коровайниці, куховарки, музики. Кожна з цих дійових осіб чи ціла група учасників весілля мали відповідне завдання, котре повинні були виконати якнайкраще.

Крім родичів і найближчих друзів, яких запрошували молодий та молода, приходили подивитися на весілля і розважитися всі, кому забажається: молодь, щоб повеселитися й потанцювати, старші люди, щоб подивитися на весілля і на те, як проводить час молодь, а діти – щоб погратися в жмурки, довгої лози або ж утворити самостійне невеличке коло і, старанно наслідуючи молодь, повчитись у неї танцювати. Усе це відбувалося в центральний день весілля – неділю.

Коли весільна челядь сідала за столи, щоб відзначати черговий епізод весілля, у дворі чи на вулиці музика грала танці – метелиці, гопаки, козачки, коломийки, польки, вальси, кадрили тощо. У хаті дружка та світилки співали весільних пісень, а на вулиці гурт хлопців, приєднавшись до дівчат, починав співати своїх пісень. Часто траплялося, що повеселитись і потанцювати на весілля приходила молодь із сусідніх сіл та міст. Особливо, коли на весіллі грали “тямуці” музики. На другий день (у понеділок) весілля відзначали родичі та найближчі друзі. Дія переносилася до приміщення. Змінювався відповідним чином і репертуар. Його основу складали різноманітні триндички, приспівки, дрібушки, а також гопаки, козачки, коломийки (у західних областях України), польки, вальси. Часто виконувалися сюжетні танці – “Шевчики”, “Козак-голяр” тощо. Музикам роботи на весіллі завжди вистачає. Вони є незмінними учасниками його від початку до кінця. На весіллі вони виконували майже весь свій широкий репертуар: п'єси “На добрий день”, куди входили переважно пісенні та інструментальні мелодії мазурок, різноманітні марші, під які молоді йшли до вінця, зустрічали їх з церкви, під звуки маршу ходили разом з молодими до хрещених батьків, супроводжували весільний поїзд і, що найголовніше, – грали танці, приспівки та триндички [45,170].

Слід зазначити, що танці, будучи невід'ємною органічною частиною весілля, робили його демократичним, доступним для всіх, вносили у весільний обряд не тільки елементи побуту, а й насамперед збагачували його духовний зміст мистецькими образами, надавали йому веселого і радісного настрою. Весь весільний обряд і його художня частина (пісні, інструментальні п'єси й танці) перетворювали шлюб у визначну пам'ятну подію, у якій брали участь не тільки молоді, їхні родичі та друзі, а й значна частина населення села чи міста. Для молодого подружжя це була найвизначніша подія, яка залишалася в пам'яті на все життя, духовний зміст весільного обряду накладав на молоду сім'ю моральний обов'язок, скріплював подружжя перед усією громадою.

У весіллі ще більшою мірою, ніж у святі Купала, перепліталися обрядовість із побутом, доповнюючи духовний зміст одне одного. У його художній частині одне з основних місць належить танцям. За радянських часів поряд з використанням інструментального ансамблю тріої музики в гучних весіллях почали брати участь невеличкі духові оркестри (до 15 виконавців). Уже у 20-х роках двадцятого століття вони були поширені майже по всій Україні. Оркестр особливо підкреслює урочистість весілля. У народі люблять духовий оркестр за його сильну звучність і яскравий колорит [51,132].

Крім обрядів веснянки, Купала та весілля, молодь України колись проводила своє дозвілля на вулицях і вечорницях. На вулицях молодь збиралася на весні і влітку. Коли ж наступали холоди, збори її переносились до великих хат, часто по черзі, у різних господарів. Отже, вулиця і вечорниця – це один і той же звичай, додержання якого залежить лише від природних умов. На них можна було почути все: небилиці, казки, дотепні слівця, пісні. Проте вулиця чи вечорниця не обходилися без танців, у яких брали участь майже всі хлопці й дівчата, тут танцювали метелицю, гопака, козачка, коломийку, польку, кадрили, камаринську, мазурку, вальс, шувчиків [260,340].

Сучасне культурне життя молоді зазнало великих змін, які вплинули відповідним чином і на традиції, і на збереження народної обрядової культури та її духовного змісту. Новий напрям у культурному житті нашої молоді позначився також на відповідній диференціації танцювального мистецтва. Хороводи, метелиці, гопаки, козачки, коломийки й сюжетні танці “Лісоруби”, “Ковалі”, “Опришки”, “Аркан” майже повністю перейшли в репертуар професійних та аматорських танцювальних колективів, їх тепер виконують переважно на сцені. У будинках культури, клубах і на танцювальних майданчиках продовжують танцювати польку, вальс, краков'як і чимало інших новіших танців: “На річечці”, “Страждання”, танго, фокстрот тощо. Молодь охоче танцює бальні танці, серед яких чимало стилізацій тих чи інших народних танців [139,237].

Незважаючи на певні негативні тенденції в організації аматорської художньої творчості, танцювальне мистецтво України розвивається і зберігає кращі традиції нашого народу. Численні фестивалі, огляди, конкурси народного танцю свідчать про те, що танець складає значну і неповторну частину духовної культури українського народу. Відродження та дбайливе збереження народних обрядів і звичаїв у громадському й домашньому побуті на Україні мають важливе значення для збереження самотності нашої духовної культури, органічним елементом якої є танець.

Танцювальне мистецтво українського народу розвивається, весь час удосконалюється і поповнюється новими художніми зразками, у яких відображаються традиції, народні звичаї, ідеали та духовність нації.

Джерельні приписи

1. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю.–5-те вид., доп.–К.: Муз.Україна, 1990.–150 с.
2. Гуменюк А.І. Українські народні танці.–К.:Академії наук Української РСР, 1962.–360 с.
3. Культура і побут населення України: Навч. посібник / В.І. Наулко, Л.Ф. Артюх, В.Ф. Горленко та ін.–2-е вид., доп. та перероб.–К.: Либідь, 1993.–288 с.; іл.
4. Лозинський Й.І. Українське весілля.–К.: Наукова думка, 1992.–176 с.
5. Лозко Г.С. Українське народознавство.–К.: Зодіак, 1995.–368 с.
6. Воропай О. Звичаї нашого народу.–К.: Оберіг, 1993.–592 с.
7. Скуратінський В.Т. Дідух: Свята українського народу.–К.: Освіта, 1995.–272 с.

**Ольга Гордєєва, викладач кафедри хореографії
РДГУ**

ДИТЯЧИЙ ХОРЕОГРАФІЧНИЙ КОЛЕКТИВ ТА ЙОГО РОЛЬ У ГАРМОНІЙНОМУ РОЗВИТКУ ДИТИНИ

У процесі розвитку суспільства особлива увага приділяється вихованню підростаючого покоління. Сьогоднішнє суспільство вимагає всебічно розвиненої особистості. Робота з дітьми та підлітками була, є і залишиться одним з основних завдань соціальних інститутів виховання.

Велике значення в гармонійному розвитку особистості має дитячий хореографічний колектив. Таким чином, тема нашого дослідження є дуже актуальною, адже заняття хореографією у вільний час дає можливість реалізувати великий потенціал розвитку активності, ініціативи, розкриття творчих здібностей дітей та, безперечно, їхнього фізичного вдосконалення. У цьому і полягає практична значущість висвітлюваного питання.

Мета дослідження – охарактеризувати специфіку навчально-виховного і творчого процесу дитячого хореографічного колективу та його роль у гармонійному розвитку дитини.

Які ж цілі ставить перед собою будь-який хореографічний колектив? Це і фізичний розвиток дітей, і розвиток їхніх творчих здібностей, і “розкріпачення” дітей, і виховання загальної культури учнів, і розширення музичного кругозору вихованців, і якщо це народний колектив, то прилучення до народних традицій і звичаїв, і естетичний розвиток дітей [3, 10]. Тобто основною метою дитячого хореографічного колективу є гармонійний і всебічний розвиток дитини.

Дитячий хореографічний колектив сприяє самовираженню дитини, розкриттю її творчого потенціалу, формуванню особистості в цілому разом зі школою та сім'єю.

Необхідною умовою гармонійного розвитку особистості школяра є його достатня рухова активність. В останні роки в результаті високого навчального навантаження в школі і вдома та через інші причини у більшості школярів спостерігається дефіцит руху в режимі дня, недостатня рухлива активність.

Досліди медиків свідчать, що до 82-85 % денного часу більшість школярів знаходиться в статичному положенні (сидячи). Навіть у молодших школярів вільна рухлива діяльність (хода, біг, гра) займає тільки 16-19 % часу доби. Загальна рухлива активність дітей зі вступом до школи зменшується майже на 50 %, знижуючись від молодших класів до старших [5, 23].

Школярам доводиться не тільки обмежувати свою природну рухливу активність, але й довгий час підтримувати незручне для них статичне положення, сидячи за партою чи навчальним столом.

Малорухливе положення за партою відображається на функціонуванні багатьох систем організму дитини, особливо серцево-судинної та дихальної систем. Під час довгого сидіння дихання стає менш глибоким, обмін речовин знижується, виникає застій крові в нижніх кінцівках, що призводить до пониження працездатності всього організму й особливо мозку: знижується увага, пам'ять стає слабшою, порушується координація рухів [2, 11].

Негативні наслідки малорухомого положення виявляються також у недостатньому опорі молодого організму застудам та інфекційним захворюванням, виникають передумови до формування слабкого, нетренованого серця та пов'язаного з цим подальшого розвитку недостатності серцево-судинної системи. Мала рухливість на фоні надмірного харчування з великим надлишком вуглеводів і жирів у денному раціоні призводить до ожиріння.

У малорухливих дітей дуже слабкі м'язи. Вони не в змозі підтримувати тіло в правильному положенні, у них розвивається погана постава, формується сутулість.

Рухливий режим школяра складається в основному з ранкової гімнастики, рухливих ігор на шкільних перервах, уроків фізичної культури та активного відпочинку у вихідні дні. Звісно, цього недостатньо для гармонійного, повноцінного розвитку дитини. І тому єдиною можливістю нейтралізувати негативне явище, яке виникає у школярів під час довготривалої та напруженої розумової праці, є активний відпочинок від школи у формі організованої фізичної діяльності.

Найкращою формою організованої фізичної діяльності є заняття хореографією в дитячих хореографічних колективах. Хореографічне мистецтво не тільки розвиває фізичну силу, витривалість, спритність і сміливість, але й вчить дітей прекрасному, виразності рухів та формує їхню поставу. Завдяки систематичному хореографічному навчанню та вихованню діти здобувають загальну естетичну й танцювальну культуру, а розвиток танцювальних і музичних здібностей допомагає більш тонкому сприйняттю професійного хореографічного і музичного мистецтва [6, 32].

ЗМІСТ

<i>Руслан Постолюкський. Вітальне слово</i>	3
ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	
<i>Владислав Вербець. Демократизація та гуманізація освіти: проблеми та перспективи</i>	5
<i>Петро Давидюк. Проблеми соціокультурного розвитку Рівненщини</i>	6
<i>Петро Кралюк. Проблеми педагогіки в контексті сучасних комунікаційних реалій</i>	7
<i>В'ячеслав Демченко. Особливості розвитку творчих здібностей молоді</i>	10
<i>Лариса Климанська. Потенціал креативності PR-спеціаліста</i>	12
<i>Владислав Вербець. Соціальна ідентифікація студентської молоді: проблеми та перспективи формування</i>	16
СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ	
СЕКЦІЯ І. ДУХОВНО-ТВОРЧІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ	
<i>Оксана Назарук. Соціальний досвід молодої людини як передумова реалізації соціального потенціалу</i>	19
<i>Лідія Мацевко-Бекерська. Дитяча література як засіб підготовки фахового педагога</i>	23
<i>Ольга Безкоровайна. Виховання духовної культури особистості студента засобами соціально-ціннісної діяльності</i>	25
<i>Вікторія Вронська. Інноваційно-інформаційні та педагогічні технології у ВНЗ: проблеми ефективності та перспективи розвитку</i>	31
<i>Алла Фрідріх. Формування національної самосвідомості як основа розвитку духовного світу особистості</i>	33
<i>Тетяна Герасименко. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка</i>	35
<i>Марина Малиняк. Психологічні передумови формування художньої творчості студентів</i>	37
<i>Світлана Волошина. Професійна кар'єра молодої людини – шляхи і методи її формування, умови реалізації</i>	39
<i>Наталія Тимошук. Духовно-моральне становлення молоді в умовах особистісно орієнтованого виховання</i>	40
<i>Тетяна Ціпан. Формування морально-духовних цінностей підлітків в умовах дитячо-юнацьких об'єднань</i>	44
<i>Мирослава Якимчук. Формування культури духовності в обдарованій особистості студента як соціально-педагогічна проблема</i>	47
СЕКЦІЯ ІІ. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ	
<i>Олена Іщенко, Людмила Овсянкіна. Особливості формування моральних цінностей сучасної студентської молоді</i>	50
<i>Світлана Щудло. Якісна освіта як чинник адаптації молоді на ринку праці</i>	52
<i>Тетяна Потапчук. Духовний розвиток сучасної молоді: спроба теоретичного осмислення</i>	54
<i>Алла Кочубей. Духовно-моральне виховання студентів засобами народознавства</i>	56
<i>Людмила Сокурянська. Ціннісний вимір пострадянського студентства: теоретичні підходи та емпіричні результати</i>	60
<i>Олег Бойко. Дидактична технологія формування у майбутніх офіцерів готовності до реалізації управлінських функцій</i>	65
<i>Лариса Ковальчук. Організація педагогічної практики студентів класичного університету: компетентнісний підхід</i>	69
<i>Орися Ковальчук. Тестовий контроль у системі діагностування знань, умінь і навичок студентів</i>	73
<i>Олександра Максимець. Організація професійно-орієнтованої поза аудиторної роботи студентів на базі навчального лабораторно-виробничого комплексу інституту</i>	76
<i>Марта Максимець. Педагогічна практика студентів факультету іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: реалії, проблеми, перспективи</i>	79
<i>Олександра Праць. Моральні засади правової культури майбутнього вчителя</i>	81
<i>Уляна Гуменюк. Ірраціональні переконання людини як бар'єр на шляху реалізації її духовно-творчого потенціалу</i>	83
<i>Євгеній Власов. Передумови формування навчального репертуару для студентів класу фортепіано музично-педагогічного факультету</i>	86
<i>Олена Никон. Психолого-педагогічні умови активізації творчої діяльності студента</i>	89
<i>Олена Попчук. Навчально-виховний процес як фактор формування професійної культури майбутніх фахівців</i>	92
<i>Наталія Грицай. Формування творчого потенціалу студентів під час проведення позакласної роботи в загальноосвітній школі</i>	96
<i>Галина Кардаш. Теоретично – методичні засади формування морально-етичного потенціалу студентської молоді</i>	98
<i>Олена Шершньова. Історико-культурний туризм в малих містах України як чинник формування національної гідності української молоді</i>	102
<i>Наталія Семенова. Роль особистісного самовизначення та ідентичності у формуванні сучасної гармонійно розвиненої особистості</i>	105
<i>Вікторія Юрченко, Тетяна Свердлова. До проблеми розвитку духовно-творчого потенціалу студентської молоді</i>	107

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ ХОРЕОГРАФІЇ «ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА-ХОРЕОГРАФА»

<i>Ірина Аксьонова.</i> Формування творчої особистості в хореографічному колективі	110
<i>Володимир Гордєєв.</i> Танець як феномен духовності традиційної української народної обрядової культури.....	114
<i>Ольга Гордєєва.</i> Дитячий хореографічний колектив та його роль у гармонійному розвитку дитини	116
<i>Роксана Горбачук.</i> Просторові дослідження в галузі сучасного хореографічного мистецтва.....	119
<i>Тетяна Лобан.</i> Вплив хореографів-новаторів джаз-модерн танцю на формування світогляду сучасного студента.....	120
<i>Лариса Волощина.</i> Альтернативні методики при викладанні хореографії у ВНЗ.....	122
<i>Ілона Легка.</i> Репертуар аматорського танцювального колективу як засіб виховання молоді	124
<i>Вікторія Кравчук.</i> Духовно-творчий потенціал хореографічного мистецтва: пошуки та перспективи	126
<i>Наталія Сагаль.</i> Специфіка допрофесійної підготовки в контексті танцювальної культури.....	128
<i>Поліна Шеховцова.</i> Специфіка допрофесійної підготовки в контексті танцювальної культури Рівненщини	130
<i>Ірина Іванчук.</i> Історія розвитку танцю модерн У США.....	133
<i>Наталія Маткова.</i> Особливості виконання народно-сценічних танців України.....	135

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ ТЕАТРАЛЬНОЇ РЕЖИСУРИ «ФЕНОМЕН ДУХОВНОСТІ У ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ДРАМАТУРГІВ»

<i>Юрій Мельничук.</i> Роль навчального репертуару в процесі формування духовно-творчого потенціалу студентів акторської та режисерської спеціалізації	138
<i>Володимир Богатирьов.</i> Духовна культура режисера у формуванні та реалізації задуму вистави	139
<i>Олексій Заворотній.</i> Сучасний театр, як діамант, повинен сяяти неповторними гранями.....	141
<i>Світлана Хабурська.</i> Навчальна вистава як засіб професійного та духовного зростання майбутніх режисерів драматичного театру	144
<i>Лариса Степанець.</i> Театралізоване масове дійство як фактор зростання морально-естетичного потенціалу студентської молоді	147
<i>Георгій Вовк.</i> Особливості особистісного самовизначення старшокласників у процесі театральної творчості.....	150
<i>Михайло Журавель.</i> Вплив духовного змісту трагедії на емоційну культуру глядача.....	152

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА «ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО ПОЛІССЯ: ВИТОКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

<i>Олександр Старук.</i> Деякі аспекти формування духовної культури української молоді.....	154
<i>Любов Крайлюк.</i> Творча спадщина Ніла Хасевича у контексті морально-етичного та патріотичного виховання студентської молоді	157
<i>Ірина Локишук.</i> Збереження та розвиток традиційного серпанкового ткацтва села Крупове – передумова для вдосконалення і збагачення творчих здібностей молоді	159
<i>Ольга Чернюшок.</i> Художньо-педагогічна спадщина Г. Косміади – погляд сучасності.....	162
<i>Олег Городецький.</i> Композиційна робота з ілюстрацією як умова розвитку творчої особистості студента	164
<i>Тамара Забута.</i> Політична культура молоді як фактор конкурентоспроможності країни	168
<i>Борис Забута.</i> Молодь у процесі розбудови „Суспільства знань”	170
<i>Марія Вакульчук.</i> Формування духовної культури студентської молоді засобами благодатного слова.....	172
<i>Лариса Костюк.</i> Окремі аспекти викладання навчальної дисципліни «Культурологія» в умовах інтеграції освітніх систем вищої школи України у європейський простір	175
<i>Маргарита Вдовенко.</i> Проблема „східної” та „західної” двомовності серед студентської молоді у контексті сучасного розвитку України.....	178

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СЕМІНАР «ДУХОВНІСТЬ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГІДНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ»

<i>Марія Вербець.</i> Соціальні та морально-етичні орієнтири у формуванні світогляду молоді	180
<i>Майя Корнійчук.</i> Електронні ресурси – нова модель організації бібліотечно-інформаційного обслуговування студентської молоді	181
<i>Людмила Мартинюк.</i> Бібліотека, як один з духовних ресурсів суспільства	183
<i>Сергій Кравченко.</i> Читацькі інтереси сучасної молоді в контексті її духовного розвитку	184
<i>Марина Портянко.</i> Принцип багатоаспектності у формуванні фондів бібліотек на допомогу духовному розвитку молоді.....	187
<i>Ніна Тивончук.</i> Літературне краєзнавство як чинник формування духовності молоді та збереження культурної спадщини краю.....	188
<i>Тамара Саркіянс.</i> Формування у молоді громадянської позиції, національної самосвідомості, культури і духовності засобами бібліотечного впливу	190
<i>Марія Третяк.</i> Періодичні видання в структурі читання молоді.....	192
<i>Віра Цицюра.</i> Виставкова діяльність бібліотеки як чинник творчої реалізації студентської молоді.....	193
<i>Валентина Дамецька.</i> Формування екологічної культури як складової духовного становлення підростаючого покоління	195
<i>Ольга Загинеї.</i> Національно-патріотичне виховання підростаючого покоління засобами української літератури.....	196
<i>Раїса Щербан.</i> Бібліотеки на допомогу реалізації екоетичного імперативу	198

Наукове видання

«ДУХОВНО-ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ»

Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції

18-20 травня 2006 року

Редакційна колегія:

Руслан Постолюк – ректор Рівненського державного гуманітарного університету, Заслужений діяч науки і техніки, професор;
Владислав Вербець – професор, декан художньо-педагогічного факультету;
Андрій Сяський – професор, проректор з наукової роботи;
Анатолій Воробійов – професор, проректор з навчальної роботи;
Степан Шевчук – професор, директор Інституту мистецтв, зав. кафедри українознавства художньо-педагогічного факультету;
Володимир Виткалов – професор, зав. кафедри культурології художньо-педагогічного факультету;
Володимир Годовський – професор, зав. кафедри хореографії художньо-педагогічного факультету;
Володимир Богатирьов – доцент, зав. кафедри театральної режисури художньо-педагогічного факультету;
Микола Новоселецький – професор, декан факультету з довузівської підготовки, післядипломної і регіональної освіти;
Марина Малиняк – диспетчер деканату художньо-педагогічного факультету

Відповідальний за випуск – **Владислав Вербець**

Комп'ютерна верстка та макет – **Вікторія Кравчук**

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різнографічний. Ум. друк арк. 26,83. Наклад 100 прим. Зам № 14/1

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно-видавничого відділу Рівненського державного гуманітарного університету
м. Рівне, вул. С. Бандери, 12

«Духовно-творчий потенціал студентської молоді: психолого-педагогічні проблеми формування та реалізації»: Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції 18-20 травня 2006 року. – Рівне: РДГУ, 2006. – 204 с.

ISBN 966-7631-96-1

УДК 379.82

ББК 74.58+8840